

Český horský pes vznikl křížením slovenského čuvače s kanadským saňovým psem

Příští rok, rok nadějí

Na příští rok čeká se zatajeným dechem nejen milovník některého z původních českých psích plemen. Jaká to ale vlastně jsou? A proč některá z nich zatím mezinárodní kynologická organizace FCI neuznala?

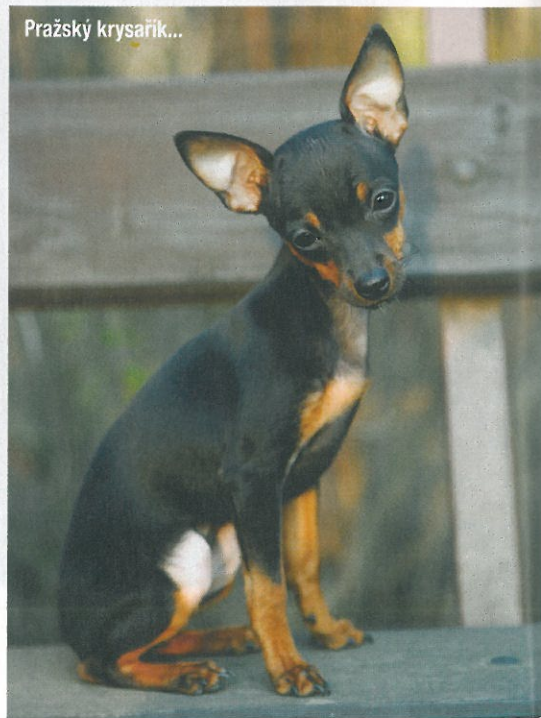
Nemusíte být ani velkými vlastenci, abyste se zamilovali do některého ze psích plemen, jež mají původ v našich zemích. Tím lépe, že mezi touto šestkou psů si může vybrat každý, ať už sportovec, myslivec, rodina s dětmi či milovník hor. Naše národní plemena jsou totiž psiska různých využití a velikostí od miniaturního pražského krysaříka až po mohutného a odolného českého horského psa. Pro chovatele, kteří by chtěli uspět na mezinárodních výstavách, má však „vlastenecké“ chovatelství jeden háček. Z našich plemen jsou mezinárodní kynologickou federací (FCI - Fédération Cynologique Internationale) sídlící v Belgii uznána

pouze dvě. Obě byla uznána roce 1963 a jde o českého fouska a českého teriéra.

A co plemena ostatní, dosud neuznaná (takzvaná národní)? Proč je světová organizace nechce či nemůže uznat a jakou mají šanci stát se „oficiálními“ mezinárodními plemeny v budoucnu? Na to jsme se zeptali Ivany Jarošové z Českomoravské kynologické unie (ČMKU), která mezinárodní kynologickou federaci v naší zemi zastupuje.

„O uznání mají zažádáno dvě národní plemena – pražský krysařík a chodský pes, neboť splňují podmínky organizace, mezi něž patří počet nepřibuzných generací, dostatečně obsáhlý chov a řada dalších. Jde navíc o to, že FCI nepřijímá do svých řad plemena ze dne na den.

Naše národní plemena jsou psi různých využití a velikostí

Pražský krysařík...

Jednou za dva roky se svolává generální zasedání, kde se požadavky na uznání národních plemen z členských zemí řeší. Nejbližší zasedání bude příští rok, a pokud bude uznáno, že zmíněná plemena splňují všechny podmínky a všechny členské státy je odsouhlasí, mohla by být schválena. Ale nerada bych předbíhala,“ odpovídá nám jednatelka ČMKU.

Chod a krysařík

Jednoduchá definice plemene říká, že jde o dostatečně početnou skupinu zvířat stejného druhu, která se mezi sebou shodují v určitých znacích i vlastnostech, jež předávají svému potomstvu. Různá plemena psů se šlechtila už v dávné historii – bylo potřeba, aby psi měli různé vlastnosti na lov, obranu majetku, boj s nepřítelem, ale nezapomínalo se ani na domácí mazlíčky. Pořádek v psích plemenech však udělalo až 19. století díky počátku zapisování do plemenných knih a vydávání průkazů původu. Zmiňovaná organizace FCI funguje již déle než stol let. Konkrétně od roku 1911, kdy byla založena společnými silami chovatelů z Německa, Rakouska-Uherska, Belgie, Francie a Nizozemska. Dnes má FCI 80 členských zemí a eviduje 358 plemen psů.

Jak je to tedy s českými národními plemeny, jež zatím mezinárodně uznána nejsou? Příklad chodského psa ukazuje, že nemusí jít nutně o nějakou moderní, nově vyšlechtěná plemena. Tenhle chlupáč pomáhal Chodům při pasení dobytka a hlídání cest už ve středověku, známe ho z tvorby Mikoláše Alše. Od poloviny osmdesátých let se chovatelé snažili o obnovení plemene právě tak, aby co nejvíc odpovídalo dobovým obrázkům. Od počátku regenerace šlo o to, vychovávat zdravé

O vyšlechtění plemene český strakatý pes se zasloužil známý chovatel František Horák

František Horák

Byl nejznámějším českým kynologem. Narodil se v roce 1909 a zemřel roku 1997. Pracoval po mnoho let jako asistent v Československé akademii věd a ve svém chovu v pražských Klánovicích vyšlechtil dvě plemena uznaná FCI: českého teriéra a českého strakatého psa. Podílel se také na vzniku českého horského psa.

a odolné psy, vhodné jako hlídače i společníky. Dnes je chodský pes ideální rodinný společník (18-25 kg), který je sice temperamentní, ale zároveň velmi dobře ovladatelný a učenlivý. Další z plemen, jehož chovatelé netrpělivě čekají na příští rok, zda bude uznáno, je pražský krysařík. Ani on není v našich luzích a hájích žádný nováček. Za hlodavci se honil už v 9. století. Je to ideální psík pro milovníky malých plemen, kteří nechtějí líného gaučáka, ale aktivního a nebojácného partáka. Ostatně dobrý lovec je krysařík dodnes. K obnovení tohoto specifického českého plemene docházelo od začátku osmdesátých let. „Již při znovuzkřížení krysaříka bylo cílem, aby toto, v našich očích to nejdokonalejší plemeno, bylo jednou mezinárodně uznáno a bylo postaveno na stejnou úroveň jako ostatní plemena uznaná FCI. Tehdy nikdo netušil,

jak dlouhá a jak klikatá to bude cesta,“ vypráví chovatelka Kateřina Beranová, předsedkyně výboru Klubu přátel psů pražských krysaříků. A s nadějí se upíná k příštím roku, kdy proběhne zmiňované zasedání FCI.

Strakáč a horal

A která česká plemena jsou ta, jejichž chovatelské kluby zatím o uznání FCI ani nezažádaly? Velmi zajímavé a málo rozšířené je plemeno, které bylo nazvané po svém šlechtiteli – Horákův laboratorní pes. Opravdu, tyto strakáci byli zakladatelem plemene, profesorem Františkem Horákem, vyšlechtění v padesátých letech pro potřeby Fyziologického ústavu ČSAV jako ideál k laboratorním účelům. Aby byl v laboratoři co nejlépe použitelný, měl být klidný a mírný, nenáročný na péči a měl se snadno množit. Povedlo se, byl vyšlechtěn tvárný, snadno ovladatelný, neagresivní a snášenlivý psík. Naštěstí se tyto psi od roku 1980 v laboratořích přestali používat a vědci je předali chovatelům. Od té doby nesou jiný, důstojnější název – český strakatý pes – a též jejich osud není už tak černý, jak se dřív zdálo z laboratorního kotce. Vzhledem k vlastnostem jde o oblíbené společenské plemeno.

... stejně jako chodský pes na své uznání mezinárodní federací FCI dosud čekají